

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Αντιρατσιστικό φεστιβάλ»

Συγγραφή: ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΜΗΤΕΛΟΥΔΗΣ

Εφαρμογή: ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΣΣΩΤΑΚΗ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας δευτεροβάθμιας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Αντιρατσιστικό φεστιβάλ

Εφαρμογή σεναρίου

Ειρήνη Κασσωτάκη

Δημιουργία σεναρίου

Πανταζής Μητελούδης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

Πρότυπο Πειραματικό Γενικό Λύκειο Ηρακλείου

Χρονολογία

Από 19/03/2015 έως 12/05/2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

Ενότητα: Βιογραφικά Είδη.

- Βιογραφία.
- Αυτοβιογραφία και μυθιστόρημα με αυτοβιογραφικά στοιχεία.
- Ημερολόγιο.
- Επιστολή.
- Θέματα για συζήτηση και έκφραση/έκθεση σχετικά με τον χαρακτηρισμό ατόμου, τις στερεότυπες αντιλήψεις, τον φυλετικό και κοινωνικό ρατσισμό.

Ενότητα: Παρουσίαση – Κριτική.

- III. Παρουσίαση και κριτική άλλων μορφών τέχνης (Μουσική – τραγούδι, video art).
- Θέματα για συζήτηση και έκφραση/έκθεση σχετικά με την τέχνη και την κριτική έργου τέχνης.

Ενότητα: Σημειώσεις – Περίληψη.

- Α. Σημειώσεις από Γραπτό Λόγο.
- Β. Σημειώσεις από Προφορικό Λόγο.
- Περίληψη Γραπτού Λόγου.
- Περίληψη Προφορικού Λόγου.

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

10 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, αίθουσα με διαδραστικό πίνακα και σύνδεση στο διαδίκτυο, αίθουσα εκδηλώσεων.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Σύμφωνα με το συνταγμένο σενάριο, τόσο ο καθηγητής όσο και οι μαθητές θα πρέπει να είναι αρκετά εξοικειωμένοι με τις διαδικασίες της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας. Άλλη μια προϋπόθεση είναι η εξοικείωση των μαθητών με το λογισμικό παρουσίασης (PowerPoint).

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Πανταζής Μητελούδης, Αντιρατσιστικό φεστιβάλ, Νεοελληνική Γλώσσα Β΄

Λυκείου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο συντάκτης του σεναρίου αναφέρει:

Πρόκειται για ένα μεγάλο project που έχει ως θέμα τον ρατσισμό και περιλαμβάνει πολλές δραστηριότητες παραγωγής λόγου, ενώ καλύπτει/διατρέχει ένα μεγάλο μέρος της 'διδασκτέας ύλης'. Ο τελικός στόχος είναι να διοργανώσουν οι μαθητές ένα «Αντιρατσιστικό φεστιβάλ». Για τον σκοπό αυτό αξιοποιούν:

- A) Ποικίλα κείμενα βιογραφίας και αυτοβιογραφικά με θέμα τον ρατσισμό.
- B) Ένα ντοκιμαντέρ από το *Ρεπορτάζ χωρίς σύνορα* του Σ. Κούλογλου με τίτλο «Βρωμοέλληνες».
- Γ) Ένα τραγούδι, το «Strange Fruit», της Billie Holliday σε δύο διαφορετικές εκτελέσεις, το οποίο αποτελεί 'ύμνο' που καταγγέλλει τον φυλετικό ρατσισμό και τις βαναυσότητες που υπέστησαν οι νέγροι της Αμερικής. Η δεύτερη, πολύ μεταγενέστερη εκτέλεση είναι από το punk/gothic rock συγκρότημα Siouxsie and the Banshees, το 1988.
- Δ) Το video art – animation *Strange Fruit*, των Hili Noy & Shimi Asresay, το οποίο εμπνεύστηκε από το τραγούδι της Billie Holliday.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο συνταγμένο σενάριο αναφέρεται ότι «κεντρικός στόχος είναι να εμπλακούν οι μαθητές σε δραστηριότητες με πραγματικές συνθήκες επικοινωνίας. Τέτοιες δραστηριότητες είναι η παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου, η σύνταξη

πολυτροπικών ηλεκτρονικών κειμένων, αφισών ή και καλλιτεχνικών ακόμα δημιουργημάτων.» Επίσης, οι εργασίες των μαθητών «εξυπηρετούν πραγματικές ανάγκες μιας συγκεκριμένης διοργάνωσης που απευθύνεται σε πραγματικό ακροατήριο και έχει έναν πραγματικό στόχο», «τη διοργάνωση ενός Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ, που στόχο έχει να ευαισθητοποιήσει και να προκαλέσει συζήτηση στη σχολική κοινότητα». Στο συγκεκριμένο εφαρμοσμένο σενάριο, οι τελικές εργασίες των μαθητών εντάχθηκαν στην εκδήλωση του σχολείου με θέμα τον σχολικό εκφοβισμό.

Συνεχίζει: «Η μέθοδος που επιλέγεται είναι κειμενοκεντρική. Η παραγωγή νοημάτων από διαφορετικά κείμενα και είδη λόγου είναι επίσης κεντρικός στόχος της συγκεκριμένης διδακτικής πρότασης.

Επιλέχθηκαν κείμενα βιογραφίας και διαφόρων ειδών αυτοβιογραφικά, όπως βιογραφία, αυτοβιογραφικό μυθιστόρημα, προσωπική μαρτυρία, συνέντευξη, επιστολή, αλλά και ντοκιμαντέρ με συνεντεύξεις, προσωπικές μαρτυρίες κτλ.»

«Γενικά, τα κείμενα που επιλέγουμε για τη διδασκαλία της γλώσσας θα πρέπει να έχουν ιδιαίτερο νόημα για τους μαθητές, ιδιαίτερο 'βάρος' ως προς τη χρήση της γλώσσας και οπωσδήποτε να προάγουν αξίες.

Άλλος ένας βασικός άξονας στη συγκεκριμένη διδακτική πρόταση είναι η αξιοποίηση της Τέχνης στη γλωσσική διδασκαλία. Η προσέγγιση σημαντικών κοινωνικών θεμάτων, όπως είναι ο ρατσισμός, μέσα από την Τέχνη είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική. Και ο ρόλος της Τέχνης για την ευαισθητοποίηση του κόσμου και την καταπολέμηση τέτοιων φαινομένων είναι κεντρικός, ιδιαίτερα μάλιστα στην κρίσιμη περίοδο που διανύουμε με την αναβίωση τέτοιων ιδεολογιών και μορφωμάτων στη σημερινή Ευρώπη».

Στη συνέχεια, αναφέρεται ότι «η Τέχνη, πέρα από τη δική της αναμφισβήτητη θέση που πρέπει να έχει στο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών, αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο στη διδασκαλία των διαφόρων γνωστικών αντικειμένων (Γλώσσα, Ιστορία, Φυσική, Μαθηματικά κ.ο.κ.). Για τον σκοπό αυτό επιλέχθηκε ένα

τραγούδι, σε δύο διαφορετικές εκτελέσεις, και ένα video (art-animation) που σχετίζεται με το τραγούδι και το θέμα του ρατσισμού. Επίσης, και το ντοκιμαντέρ μπορεί να ενταχθεί εν μέρει στα 'καλλιτεχνικά δημιουργήματα'».

Τέλος, επισημαίνεται ότι «αξιοποιούνται, εν πολλοίς, βασικές αρχές της μεθόδου project στη διδασκαλία (Ματσαγγούρας 2011)».

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Στο συνταγμένο σενάριο αναφέρεται:

Η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση πραγματεύεται το θέμα του ρατσισμού και οι βασικοί στόχοι θα μπορούσαν να περιγραφούν ως εξής:

- Να γνωρίσουν οι μαθητές το φαινόμενο του ρατσισμού στις διάφορες μορφές και εκφάνσεις του.
- Να προβληματιστούν και να διερευνήσουν τα βαθύτερα κοινωνικά, οικονομικά και πολιτικά αίτια στην εμφάνιση και επικράτηση ρατσιστικών αντιλήψεων, ιδεολογιών και πολιτικών σχηματισμών.
- Να συνειδητοποιήσουν τη μορφή, την εξέλιξη και τις συνέπειες που μπορεί να έχει η εμφάνιση ή η εξάπλωση ή/και η επικράτηση τέτοιων ιδεολογιών και πρακτικών.
- Να προβληματιστούν για την ευθύνη – προσωπική και κοινωνική – που έχουν οι νέοι και γενικά οι πολίτες για την εμφάνιση και την εξάπλωση τέτοιων φαινομένων, ιδιαίτερα στην κρίσιμη περίοδο που διανύει η χώρα μας και η Ευρώπη γενικότερα.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Ο συντάκτης του σεναρίου επισημαίνει:

Η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση εστιάζει στην προσέγγιση πολλών διαφορετικών κειμένων και ειδών λόγου και στην παραγωγή νοημάτων κάθε φορά από τους

μαθητές.

- Έτσι, η σύνταξη, το ύφος, η επιλογή λεξιλογίου αλλά και μη λεκτικών στοιχείων – εφόσον πηγές λόγου για την παραγωγή νοημάτων που προτείνονται είναι και το ντοκιμαντέρ και το τραγούδι και το βίντεο – εξετάζονται για τον ρόλο τους στη διαμόρφωση του κάθε κειμένου και στην παραγωγή νοημάτων. Αυτά λαμβάνονται υπόψη από τους μαθητές για την παραγωγή των δικών τους κειμένων, είτε πρόκειται για τη σύνταξη περίληψης είτε για παραγωγή προσωπικού λόγου σε αυθεντικό κείμενο και πολυτροπικό.
- Επιπλέον, στόχος είναι ασφαλώς και η άσκηση των μαθητών στην επιλογή σημειώσεων και η σύνταξη περίληψης διαφορετικών κειμένων και άλλων ειδών λόγου.
- Δημιουργία πολυτροπικών κειμένων.
- Η ανάπτυξη μη λεκτικής επικοινωνίας.

Γραμματισμοί

Το συνταγμένο σενάριο αναφέρει:

Κριτικός Γραμματισμός

Μέσα από τη διαδικασία επεξεργασίας των κειμένων, του ντοκιμαντέρ, του τραγουδιού, του βίντεο και της παραγωγής λόγου, επιδιώκεται οι μαθητές να διακρίνουν και να διερευνήσουν όλους τους παράγοντες, τις νοοτροπίες, τις αξίες, τις ιδεολογίες κ.ο.κ. που ευθύνονται για τη διαμόρφωση και την εξάπλωση ρατσιστικών αντιλήψεων, νοοτροπιών και πρακτικών.

Πολυγραμματισμοί

Όπως αναφέρεται και παραπάνω, «η έμφαση δίνεται σε διδασκαλία κειμένων και ειδών λόγου που σχετίζονται με ένα ευρύ φάσμα τεχνολογικών μέσων επικοινωνίας αλλά και προέρχονται από ποικίλες πολιτισμικές πηγές σε παγκόσμιο επίπεδο. Το νόημα παράγεται πολυτροπικά, οπότε ο γλωσσικός τρόπος είναι μέρος από ένα ευρύτερο πλέγμα οπτικών, ακουστικών και άλλων τρόπων νοήματος όπου η εικόνα, η

κίνηση, η μουσική, οι ήχοι γενικότερα έχουν το ρόλο τους και μάλιστα στα πλαίσια μιας παγκόσμιας πολιτισμικής πολυμορφίας και φυσικά όλων των νέων, κάθε φορά, τεχνολογιών επικοινωνίας» (Αδαλόγλου 2007).

Ψηφιακός Γραμματισμός

Πέρα από την αξιοποίηση των ΤΠΕ στο πλαίσιο των πολυγραμματισμών, δίνεται έμφαση στη χρήση λογισμικών επεξεργασίας κειμένου και παρουσίασης για τη σύνταξη και παρουσίαση περίληψης (σε PowerPoint) και για τη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων.

Διδακτικές πρακτικές

Ο συντάκτης του σεναρίου αναφέρει:

Η μέθοδος διδασκαλίας που επιλέγεται είναι κειμενοκεντρική. Επιλέχθηκαν κείμενα που εξυπηρετούν τις αρχές της βιωματικής μάθησης και των βιωματικών μεθόδων στη διδασκαλία.

Η μορφή της διδασκαλίας που προτείνεται είναι η ομαδική, καθώς έτσι εξασφαλίζεται η ενεργός συμμετοχή όλων των μαθητών, εφόσον ο κάθε μαθητής έχει συγκεκριμένο ρόλο μέσα στην ομάδα και διευκολύνεται η διερευνητική μάθηση με τη συνεργασία των μελών της ομάδας για την επίτευξη κοινού στόχου.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Σύμφωνα με τον συντάκτη του σεναρίου, «αφόρμηση υπήρξε η πρόθεση να ασχοληθούν οι μαθητές με το φαινόμενο του ρατσισμού με τρόπους δημιουργικούς που πραγματικά θα τους ευαισθητοποιήσουν και θα τους προβληματίσουν, ενώ παράλληλα να τους δίνεται η δυνατότητα για προσωπική έκφραση και αλληλοεπικοινωνία».

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Επίσης, αναφέρει:

Το σενάριο διατρέχει ένα πολύ μεγάλο τμήμα της 'διδασκτέας' ύλης, καθώς καλύπτει μία ολόκληρη ενότητα και το μεγαλύτερο μέρος άλλων δύο ενοτήτων, όπως καταγράφεται αναλυτικά παραπάνω.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο συνταγμένο σενάριο αναφέρεται:

- Αποκωδικοποίηση και παραγωγή νοημάτων από ψηφιακές πηγές λόγου.
- Αξιοποίηση ψηφιακού λογισμικού για τη σύνταξη περίληψης και συνοπτικής παρουσίασης κειμένου ή θέματος. Η χρήση ΤΠΕ δεν αποτελεί αυτοσκοπό, αλλά εντάσσεται στις σύγχρονες απαιτήσεις επικοινωνίας που στην περίπτωσή μας μπορεί να είναι η παρουσίαση ενός θέματος, ενός κειμένου, μιας πρότασης, των συμπερασμάτων μιας συζήτησης κ.ο.κ.

Κείμενα

1. Γκαζμέντ Καπλάνι, 2006, «Μικρό ημερολόγιο συνόρων». Αθήνα: Εκδ. Λιβάνη. (4 αποσπάσματα)
2. «[Η βιογραφία του Αδόλφου Χίτλερ](#)», του Τάσου Οικονόμου, όπως παρατίθεται σε ανάρτηση στο <http://truth.freeforums.org>.
3. «[Γκαζμέντ Καπλάνι: Το πρόβλημά μας στα Βαλκάνια είναι η αβάσταχτη ομοιότητα του Άλλου](#)», αποκλειστική συνέντευξη στον Μπάμπη Ιμβρίδη, 13-4-2012 (απόσπασμα).
4. [Επιστολή ενός ανώνυμου μετανάστη](#), στο: Μάρω Θεοδωράκη, Κηρήθρες Άνοιξη – καλοκαίρι 2007.
5. Μάριος Πλωρίτης, [Πρωτιά Ξενοφοβίας](#), *Το Βήμα*, 04/03/2001.
6. «[Με λένε Μιχάλη...](#)» του Γκασμέντ Καπλάνι, 9/2/13.
7. [Ρατσισμός: Το σημερινό θύμα είναι ο αυριανός θύτης](#), Θεόδουλος Γεωργιάδης,

pathfinder, 21/03/2014.

8. «Βρωμοέλληνες» (Ντοκιμαντέρ του Στέλιου Κούλογλου, από την εκπομπή *Ρεπορτάζ Χωρίς Σύνορα*): [Μέρος 1ο](#), [Μέρος 5ο](#), [Μέρος 6ο](#).
 9. [Strange Fruit](#) – Billie Holiday
Strange Fruit - [Siouxsie and the Banshees cover](#).
 10. [STRANGE FRUIT](#) (video art – animation, made by Hili Noy & Shimi Asresay)
- * Όλα τα κείμενα (1 -7) παρατίθενται στο Παράρτημα.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1^η ώρα, 19/3

Αφιερώθηκε μία ώρα στο διδακτικό σενάριο στην αίθουσα διδασκαλίας. Η συζήτηση ξεκίνησε για τον ρατσισμό γενικά και τα παιδιά αναφέρθηκαν και στον σχολικό εκφοβισμό που τους απασχολεί τις τελευταίες μέρες λόγω της επικαιρότητας. Έγινε μια πρώτη συζήτηση για τις αιτίες, τις συνθήκες κ.τ.λ. και τους μοίρασα το κείμενο του Θ. Γεωργιάδη «Ρατσισμός: Το σημερινό θύμα είναι ο αυριανός θύτης». Μετά την πρώτη ανάγνωση και σε αναφορά με το κείμενο, ακολούθησε συζήτηση για τα αίτια, τις μορφές και τα αποτελέσματα/συνέπειες του ρατσισμού. Στη λίγη ώρα που έμεινε, ενημέρωσα τα παιδιά για το πώς θα οργανωθεί το «αντιρατσιστικό φεστιβάλ». Στο επόμενο μάθημα της Γλώσσας, οι μαθητές θα ανακοινώσουν τη σύνθεση των ομάδων και το θέμα που θα αναλάβει η καθεμία, σύμφωνα με τα προτεινόμενα κείμενα και τα φύλλα εργασίας του σεναρίου.

2^η-3^η ώρα, 26/3 (1^ο 2ωρο)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από βιογραφικά–αυτοβιογραφικά κείμενα.

Εφαρμόστηκε η δεύτερη φάση του σεναρίου, στην αίθουσα διδασκαλίας. Αρχικά, εξήγησα στους μαθητές πώς θα οργανωθεί το «Αντιρατσιστικό Φεστιβάλ»: Οι μαθητές θα χωριστούν σε ομάδες και κάθε ομάδα θα αναλάβει να συντάξει, κατά τις επόμενες φάσεις της διαδικασίας, κάποιες εργασίες βασισμένες σε βιογραφικά–

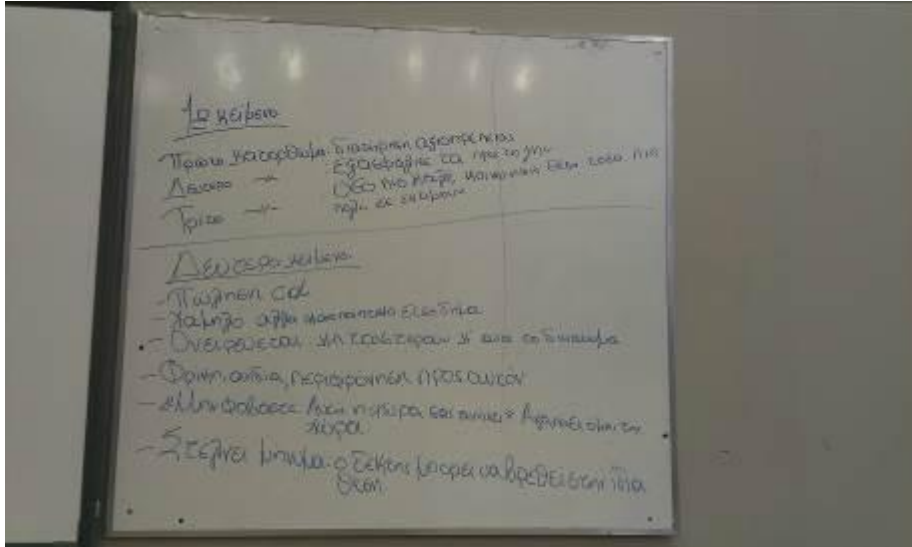

αυτοβιογραφικά κείμενα, σε ένα ντοκιμαντέρ, σε ένα τραγούδι σε δύο εκτελέσεις και σε ένα video art–animation. Η κάθε ομάδα θα παρουσιάσει τις εργασίες της στο φεστιβάλ και θα προβάλει και την αφίσα που θα φιλοτεχνήσει. Στη συνέχεια της ώρας, οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες των τεσσάρων – περίπου – ατόμων και η σύνθεση των ομάδων έγινε ακολουθώντας τις επιθυμίες των μαθητών.

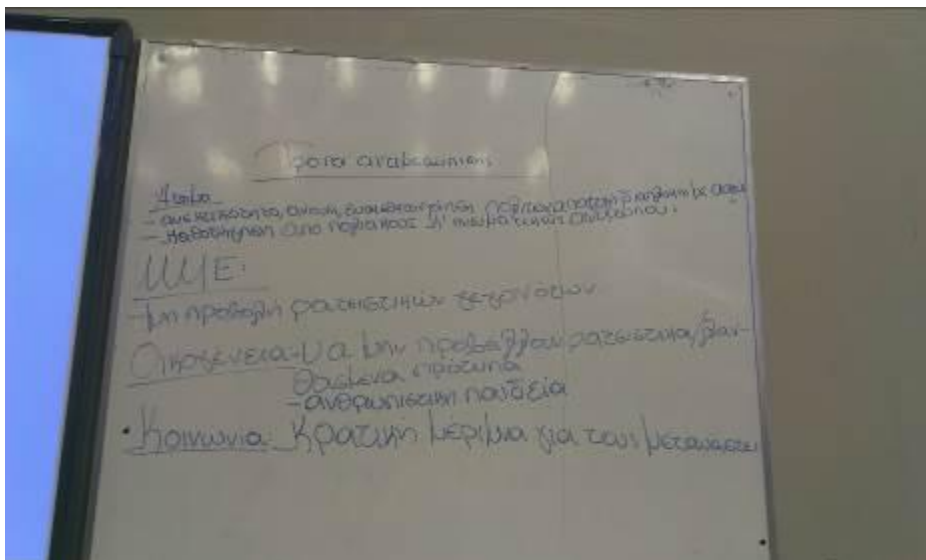
Σε κάθε ομάδα έδωσα ένα από τα κείμενα 1 – 6 (βλ. [Κείμενα](#)) και το αντίστοιχο [φύλλο εργασίας της 2ης φάσης](#) – μία ομάδα πήρε δύο κείμενα, το 3 και το 4. Να σημειώσω ότι κάναμε κλήρωση για την ομάδα που θα ασχολούνταν με τη βιογραφία του Χίτλερ, καθώς παραπάνω από μία εκδήλωσαν ενδιαφέρον.

Η πρώτη διδακτική ώρα, καθώς και δέκα λεπτά από τη δεύτερη αφιερώθηκε στην εργασία των ομάδων. Κάθε ομάδα είχε το κείμενό της να δουλέψει, καθώς και το φύλλο εργασίας. Εγώ είχα τον ρόλο του καθοδηγητή. Σε κάθε ομάδα ένας μαθητής είχε αναλάβει τον ρόλο του γραμματέα. Για εξοικονόμηση χρόνου, έδωσα οδηγία στα παιδιά να κάνουν προφορική παρουσίαση στους συμμαθητές τους, κρατώντας σημειώσεις.

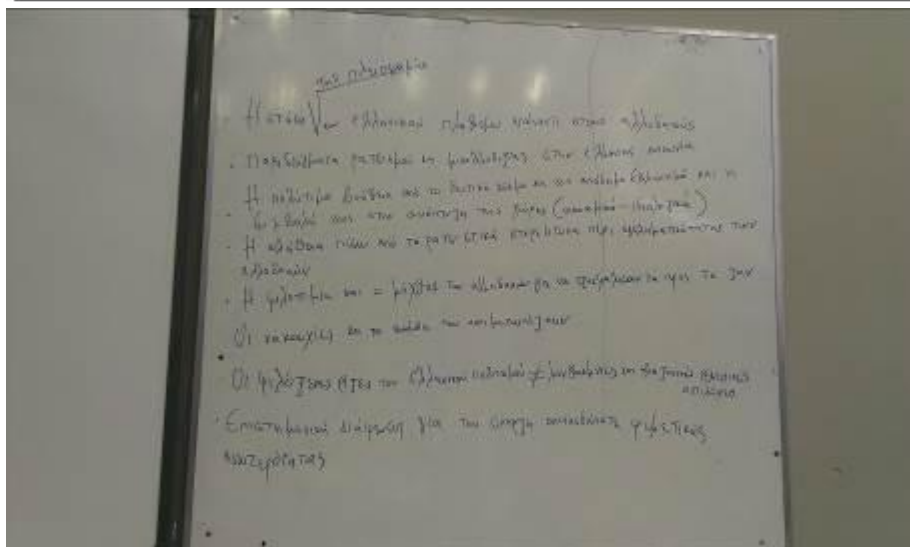
Το υπόλοιπο της δεύτερης ώρας, παρουσίασαν η πρώτη και η δεύτερη ομάδα. Από κάθε ομάδα που παρουσίαζε, ο γραμματέας έγραφε τα βασικά σημεία στον πίνακα και ένας άλλος από τη ομάδα έκανε την παρουσίαση. Γενικά, φάνηκε τα παιδιά να ενδιαφέρονται για το θέμα και έκαναν ερωτήσεις μετά το τέλος της κάθε παρουσίασης στην εκάστοτε ομάδα. Δεν προλάβουμε να γίνει η παρουσίαση των υπόλοιπων ομάδων και θα συνεχίσουμε στο επόμενο 2ωρο.

Εικόνα 1: σημειώσεις στον πίνακα για το φύλλο εργασίας της 2^{ης} φάσης

Εικόνα 2: σημειώσεις στον πίνακα για το φύλλο εργασίας της 2^{ης} φάσης

Εικόνα 3: σημειώσεις στον πίνακα για το φύλλο εργασίας της 2^{ης} φάσης

4^η-5^η ώρα, 2/4 (2^ο 2ωρο)

Το μάθημα πραγματοποιήθηκε σε αίθουσα με διαδραστικό και σύνδεση στο διαδίκτυο. Την πρώτη ώρα συνεχίστηκαν οι παρουσιάσεις των ομάδων, μια και δεν είχαμε προλάβει να τελειώσουμε στο προηγούμενο μάθημα. Από κάθε ομάδα που παρουσίαζε, ο γραμματέας έγραφε τα βασικά σημεία στον πίνακα και ένας άλλος από τη ομάδα έκανε την παρουσίαση. Γενικά, φάνηκε τα παιδιά να ενδιαφέρονται για το θέμα και έκαναν ερωτήσεις στην εκάστοτε ομάδα, μετά το τέλος της κάθε παρουσίασης.

Τη δεύτερη διδακτική ώρα, τα παιδιά παρακολούθησαν τα αποσπάσματα από το ντοκιμαντέρ του Στ. Κούλογλου «Βρωμοέλληνες». Το [Φύλλο Εργασίας της 3ης φάσης](#), το έδωσα σε όλες τις ομάδες και συζητήσαμε τις ερωτήσεις προφορικά, λόγω περιορισμένου χρόνου. Στο τέλος της ώρας, κάποιοι μαθητές πρότειναν να δούμε το [Κοινωνικό Πείραμα](#) από την ActionAid με θέμα τον Ρατσισμό, το οποίο και συζητήσαμε επίσης.

6^η-7^η ώρα, 23/4 (3^ο 2ωρο)

Το μάθημα πραγματοποιήθηκε σε αίθουσα με διαδραστικό και σύνδεση στο διαδίκτυο. Την πρώτη ώρα έδωσα στους μαθητές [Φύλλο Εργασίας της 4ης φάσης](#) με τους στίχους του τραγουδιού και τους ενημέρωσα ότι θα γίνει συζήτηση μετά το τέλος της προβολής του βίντεο. Είδαμε το βίντεο με τη Billie Holliday να τραγουδάει το συγκεκριμένο τραγούδι και ζήτησα τις πρώτες εντυπώσεις τους. Σχολίασαν τις λέξεις «Νότος», τις «λεύκες», τη «μανόλια», το «καμένο δέρμα» και συζήτησαν για τις εικόνες που περιγράφει το τραγούδι.

Στη συνέχεια, είδαμε το βίντεο με την εκτέλεση του τραγουδιού από το συγκρότημα Siouxsie and the Banshees. Ξεκίνησε συζήτηση μεταξύ των μαθητών για την ιστορία της Αμερικής (Βόρεια και Νότια), τη θέση των νέγων, τις βαναυσότητες που υπέστησαν. Και πάλι οι ερωτήσεις του φύλλου εργασίας απαντήθηκαν προφορικά από την ολομέλεια της τάξης, για εξοικονόμηση χρόνου.

Τη δεύτερη ώρα, παρακολουθήσαμε στον διαδραστικό πίνακα το videoart-animation 'StrangeFruit', που έχει ως πηγή έμπνευσής του το τραγούδι StrangeFruit. Μοίρασα στους μαθητές [Φύλλο Εργασίας της 5ης φάσης](#) για συζήτηση στην ολομέλεια της τάξης. Το βίντεο πραγματικά ευαισθητοποίησε τους μαθητές και αυτό φάνηκε στις εντυπώσεις, στις σκέψεις και τα συναισθήματα που εξέφρασαν. Μάλιστα, πρότειναν ότι πρέπει να το δουν και οι υπόλοιπες τάξεις του σχολείου μας.

8η ώρα, 29/4

Το μάθημα πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα διδασκαλίας. Οι μαθητές χωρίστηκαν στις ίδιες ομάδες που είχαν δουλέψει στο πρώτο φύλλο εργασίας και συζήτησαν μεταξύ τους με ποιο τρόπο θα ενημερώσουν τους συμμαθητές των άλλων τμημάτων στο αντιρατσιστικό φεστιβάλ. Εγώ είχα το ρόλο του καθοδηγητή και συντονιστή.

Η αρχική ενημέρωση των μαθητών για το φεστιβάλ είχε γίνει την πρώτη διδακτική ώρα. Στο σημερινό μάθημα, οι μαθητές είχαν πολλές ιδέες για τον τρόπο

παρουσίασης των ομάδων και έτσι στο φεστιβάλ η κάθε ομάδα θα έχει να διαλέξει έναν από τους ακόλουθους τρόπους παρουσίασης:

- αφίσα,
- δραματοποίηση,
- οπτικοποίηση,
- μελοποίηση,
- κατασκευή.

Στο υπόλοιπο της διδακτικής ώρας, οι μαθητές συζήτησαν και δούλεψαν με τις ομάδες τους την παρουσίασή τους.

Εικόνα 4: προετοιμασία των ομάδων για την παρουσίαση

Εικόνα 5: προετοιμασία αφίσας

Στο επόμενο μάθημα θα γίνει μια πρώτη παρουσίαση από τις ομάδες στην ολομέλεια του τμήματος και θα συζητήσουμε τις εντυπώσεις τους και τα προβλήματα που τυχόν θα έχουν προκύψει.

9^η ώρα, 6/5 (1 ώρα)

Σε αυτή τη διδακτική ώρα έγιναν οι παρουσιάσεις των ομάδων μέσα στην τάξη. Υπήρξε ποικιλία ως προς τον τρόπο έκφρασης τους. Μία ομάδα έφτιαξε μια κατασκευή εμπνευσμένη από το Strange fruit (video animation), μία άλλη ομάδα έφτιαξε μια αφίσα κολλάζ με θέμα τον ρατσισμό. Η τρίτη ομάδα έφτιαξε μια παρουσίαση (ppt) και οι δύο τελευταίες ετοίμασαν από ένα βίντεο. Οι μαθητές θα ενημερώσουν τα άλλα τμήματα για τον ρατσισμό σε σχετική εκδήλωση στο σχολείο που οργανώθηκε από συναδέλφους και είχε ως γενικό θέμα τον σχολικό εκφοβισμό.

10^η ώρα, 12/5 (1 ώρα)

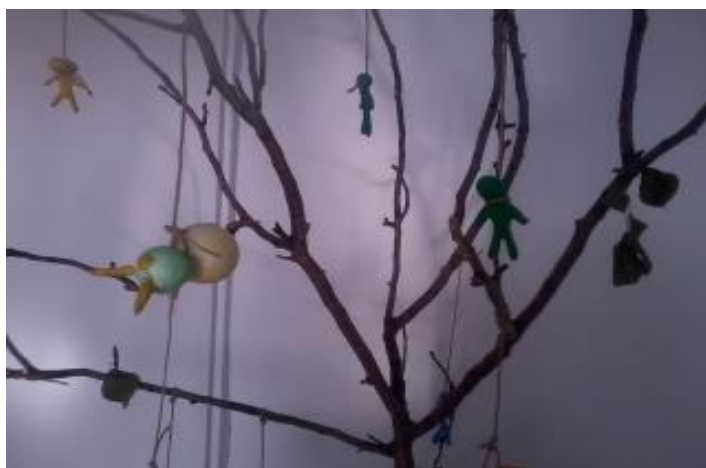
Οι μαθητές παρουσίασαν τις εργασίες τους στην εκδήλωση του σχολείου για τον

σχολικό εκφοβισμό. Οι δικές τους παρουσιάσεις σχετίζονταν με το γενικότερο φαινόμενο του ρατσισμού. Έτσι, αρχικά παρουσιάστηκε σε όλους τους μαθητές του σχολείου το βίντεο Strange fruit και η ομάδα που είχε κάνει την κατασκευή εξήγησε τους λόγους που τους έκανε εντύπωση το συγκεκριμένο βίντεο. Στη συνέχεια, οι υπόλοιπες ομάδες του τμήματος παρουσίασαν τις δικές τους εργασίες.

Εικόνα 6α: κατασκευή μαθητών εμπνευσμένη από το Strange fruit (video animation)

Εικόνα 6β: κατασκευή μαθητών εμπνευσμένη από το Strange fruit (video animation)

Εικόνα 6γ: κατασκευή μαθητών εμπνευσμένη από το Strange fruit (video animation)

Εικόνα 7α: η αφίσα της ομάδας

Εικόνα 7β: η αφίσα της ομάδας

Εικόνα 7γ: η αφίσα της ομάδας

Εικόνα 8α: εκδήλωση για τον σχολικό εκφοβισμό που οργανώθηκε από συναδέλφους του σχολείου

Εικόνα 8β: εκδήλωση για τον σχολικό εκφοβισμό που οργανώθηκε από συναδέλφους του σχολείου

Εικόνα 8γ: εκδήλωση για τον σχολικό εκφοβισμό που οργανώθηκε από συναδέλφους του σχολείου

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 2ης ΦΑΣΗΣ (ένα για κάθε ομάδα)

Φύλλο Εργασίας 2ης φάσης (Α)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από βιογραφικά – αυτοβιογραφικά κείμενα.

Κείμενο: Γκαζμέντ Καπλάνι « Μικρό ημερολόγιο συνόρων » (4 αποσπάσματα)

- Κρατώντας σημειώσεις να καταγράψετε τα σημαντικότερα σημεία του κειμένου. Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word).
- Να συντάξετε μια παρουσίαση του κειμένου αποδίδοντας με δικό σας τρόπο περιληπτικά το περιεχόμενό του (σε 150 λέξεις περίπου). Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).
- Να συντάξετε ένα δικό σας κείμενο απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις:

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Το κείμενο περιλαμβάνει αποσπάσματα μιας προσωπικής - μυθιστορηματικής - αφήγησης ενός λαθρομετανάστη. Μέσα από αυτή την προσωπική αφήγηση να διαπιστώσετε και να διατυπώσετε: α) τα κίνητρα του λαθρομετανάστη, από το απόσπασμα I (προοίμιο), β) τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ένας λαθρομετανάστης, από τα αποσπάσματα II και III, γ) τα πιθανά αιτήματα ή τις προσδοκίες ενός λαθρομετανάστη, από το απόσπασμα IV.
2. (Απόσπασμα III.) Αυτοί που σε φοβούνται περισσότερο είναι εκείνοι που συνήθως διαβάζουν λίγο και βλέπουν πολλή τηλεόραση: Να σχολιάσετε αυτή τη διαπίστωση του συγγραφέα αναπτύσσοντας και τις δικές σας απόψεις.

[Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point)]

* Όλα τα κείμενά σας θα παρουσιαστούν στην τελική εκδήλωση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ.

Φύλλο Εργασίας 2ης φάσης (Β)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από βιογραφικά – αυτοβιογραφικά κείμενα.

Κείμενο: « [Η βιογραφία του Αδόλφου Χίτλερ](#) » (του Τάσου Οικονόμου)

- Κρατώντας σημειώσεις να καταγράψετε τα σημαντικότερα σημεία του κειμένου. Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word).
- Να συντάξετε μια παρουσίαση του κειμένου αποδίδοντας με δικό σας τρόπο περιληπτικά το περιεχόμενό του (σε 150 λέξεις περίπου). Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).
- Να συντάξετε ένα δικό σας κείμενο απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις:

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποια από τα αίτια του ρατσισμού μπορείτε να εντοπίσετε στα στοιχεία που δίνονται στη βιογραφία του Χίτλερ;
2. Ποιες από τις μορφές και εκδηλώσεις του ρατσισμού μπορείτε να εντοπίσετε στα στοιχεία που δίνονται στη βιογραφία του Χίτλερ;
3. «*Εάν στην Γερμανία γεννιόνταν κάθε χρόνο ένα εκατομμύριο παιδιά και σκοτώναμε τα 700.000 με 800.000 πιο αδύναμα, το αποτέλεσμα θα ήταν ίσως η αναβάθμιση της δύναμης*»: Πώς μπορείτε να ερμηνεύσετε το γεγονός ότι ο άνθρωπος που διατύπωνε τέτοιες προτάσεις κατάφερε να έχει την υποστήριξη εκατομμυρίων του γερμανικού λαού;
4. Ποιος νομίζετε ότι είναι ο σημαντικότερος κίνδυνος για μια κοινωνία από την επικράτηση ρατσιστικών θεωριών και φασιστικών ιδεολογιών;

[Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).]

* Όλα τα κείμενά σας θα παρουσιαστούν στην τελική εκδήλωση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ.

Φύλλο Εργασίας 2ης φάσης (Γ)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από βιογραφικά – αυτοβιογραφικά κείμενα.

Κείμενα: α) [Αποκλειστική συνέντευξη του Γκαζμέντ Καπλάνι στον Μπάμπη Ιμβρίδη](#)

β) [Επιστολή ενός ανώνυμου μετανάστη](#)

- Κρατώντας σημειώσεις να καταγράψετε τα σημαντικότερα σημεία των κειμένων. Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word).
- Να συντάξετε μια παρουσίαση των κειμένων αποδίδοντας με δικό σας τρόπο περιληπτικά το περιεχόμενό τους (σε 150 λέξεις περίπου). Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).
- Να συντάξετε μία επιστολή ως απάντηση στα παραπάνω κείμενα. Στην επιστολή σας, αφού αναφέρετε τους προβληματισμούς και τις σκέψεις που σας δημιούργησαν τα κείμενα, να επικεντρωθείτε στους τρόπους με τους οποίους πιστεύετε και επιθυμείτε να αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία το φαινόμενο του ρατσισμού και της ξενοφοβίας και τους ανθρώπους που τα υφίστανται.
[Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).]

* Όλα τα κείμενά σας θα παρουσιαστούν στην τελική εκδήλωση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ.

Φύλλο Εργασίας 2ης φάσης (Δ)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από βιογραφικά – αυτοβιογραφικά κείμενα.

Κείμενο: Μάριος Πλωρίτης, [Πρωτιά Ξενοφοβίας](#), Το Βήμα.

- Κρατώντας σημειώσεις να καταγράψετε τα σημαντικότερα σημεία του κειμένου. Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word).
- Να συντάξετε μια παρουσίαση του κειμένου αποδίδοντας με δικό σας τρόπο περιληπτικά το περιεχόμενό του (σε 150 λέξεις περίπου). Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).
- Να συντάξετε ένα δικό σας κείμενο απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις:

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Πού αποδίδει ο αναγνώστης τις αιτίες για αυτά τα ευρήματα της έρευνας;
2. Ποιους κινδύνους εγκυμονεί για τη χώρα μας μια τέτοια διαπίστωση;
3. Ποιες πρωτοβουλίες θα προτείνατε να αναλάβουμε ως κοινωνία για να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση που έχει δημιουργηθεί;

[Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).]

* Όλα τα κείμενά σας θα παρουσιαστούν στην τελική εκδήλωση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ.

Φύλλο Εργασίας 2ης φάσης (Ε)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από βιογραφικά – αυτοβιογραφικά κείμενα.

Κείμενο: «[Με λένε Μιχάλη...](#)» του Γκασμέντ Καπλάνι, 9/2/13

Κρατώντας σημειώσεις να καταγράψετε τα σημαντικότερα σημεία του κειμένου. Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word).

- Να συντάξετε μια παρουσίαση του κειμένου αποδίδοντας με δικό σας τρόπο περιληπτικά το περιεχόμενό του (σε 150 λέξεις περίπου). Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).
- Να συντάξετε ένα δικό σας κείμενο απαντώντας στις παρακάτω ερωτήσεις:

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιες διαφορετικές έννοιες μπορεί να έχει ο όρος «ταυτότητα»;
2. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των όρων :
 - i. Εθνικότητα
 - ii. Ιθαγένεια
 - iii. Υπηκοότητα
 - iv. Ταυτότητα
 - v. Διαβατήριο
 - vi. Άδεια παραμονής
 - vii. Άδεια εργασία
3. Ποιο είναι το μεγάλο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο Μιχάλης και πώς αυτό σχετίζεται με τους παραπάνω όρους;
4. Γιατί το περιστατικό στη Σύρο ανέτρεψε όλη τη ζωή του Μιχάλη;
5. Σημαίνει ότι πρέπει να ξοδεύεις πολλή ενέργεια για να πείσεις τους γύρω σου ότι δεν είσαι γεννημένος μόνο για να πουλάς CD και να παίζεις μπάσκετ.:

Ποιος είναι ο προβληματισμός που θέτει ο Μιχάλης με αυτή του τη διαπίστωση; Να διατυπώσετε τις δικές σας σκέψεις και απόψεις για το πρόβλημα αυτό.

[(Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).]

* Όλα τα κείμενά σας θα παρουσιαστούν στην τελική εκδήλωση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 3ης ΦΑΣΗΣ (κοινό για όλες τις ομάδες)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από ένα ντοκιμαντέρ.

Αφού παρακολουθήσετε τα τρία αποσπάσματα από το ντοκιμαντέρ «Βρωμοέλληνες» του Στέλιου Κούλογλου, από την εκπομπή "Ρεπορτάζ Χωρίς Σύνορα",

<http://www.youtube.com/watch?v=vdAxRjiSmk4> (Μέρος 1ο)

<http://www.youtube.com/watch?v=c2nUDipJO6I> (Μέρος 5ο)

<http://www.youtube.com/watch?v=gF43pz7XAUg> (Μέρος 6ο)

να απαντήσετε σε μία από τις παρακάτω ερωτήσεις:

1. Ποιος νομίζετε ότι είναι ο στόχος της δημοσιογραφικής έρευνας στο ντοκιμαντέρ του Κούλογλου;
2. Στην πρώτη σκηνή του ντοκιμαντέρ του Κούλογλου παρουσιάζονται οι κάτοικοι του χωριού να συζητούν για το πρόβλημα των μεταναστών. Ποια συμπεράσματα μπορείτε να βγάλετε από αυτή τη συζήτηση για: α) την ουσία του προβλήματος, β) τη στάση των κατοίκων, γ) τα κίνητρα της συμπεριφοράς τους.
3. Νομίζετε ότι αυτά που λένε οι μάρτυρες στο ντοκιμαντέρ αντιστοιχούν με αυτά που πράγματι γνωρίζουν και αισθάνονται; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.
4. Τελικά, μετά τη δημοσιογραφική έρευνα, τι αποκαλύπτεται για το θέμα της εγκληματικότητας των μεταναστών;
5. Ποιες είναι οι διαπιστώσεις των κατοίκων για το θέμα της εγκληματικότητας των μεταναστών μετά την προβολή/παρέμβαση του Κούλογλου;
6. Πώς μπορείτε να σχολιάσετε την κατάθεση του Αλβανού στο 6ο μέρος του ντοκιμαντέρ;

[Για τον σκοπό αυτό να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).]

* Όλα τα κείμενά σας θα παρουσιαστούν στην τελική εκδήλωση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 4ης ΦΑΣΗΣ (κοινό για όλες τις ομάδες)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από το τραγούδι Strange Fruit.

<https://www.youtube.com/watch?v=h4ZyuULy9zs>

<https://www.youtube.com/watch?v=4eRCP35UsXY> (Siouxsie and the Banshees - cover) (2η εκτέλεση)

<p>Strange Fruit – Billie Holiday</p> <p>Southern trees bear strange fruit, Blood on the leaves and blood at the root, Black bodies swinging in the southern breeze, Strange fruit hanging from the poplar trees.</p> <p>Pastoral scene of the gallant south, The bulging eyes and the twisted mouth, Scent of magnolias, sweet and fresh, Then the sudden smell of burning flesh.</p> <p>Here is fruit for the crows to pluck, For the rain to gather, for the wind to suck, For the sun to rot, for the trees to drop,</p>	<p>ΠΑΡΑΞΕΝΟ ΦΡΟΥΤΟ</p> <p>Τα δέντρα του Νότου είναι φορτωμένα μ' ένα παράξενο φρούτο, Αίμα στα φύλλα και αίμα στη ρίζα, Μαύρα κορμιά λικνίζονται στην αύρα του Νότου, Παράξενο φρούτο κρεμασμένο από τις λεύκες.</p> <p>Ποιμενικές σκηνές του ευγενούς Νότου, Από εξογκωμένα μάτια και στρεβλωμένα στόματα, Αρωμα από Μανόλια, γλυκό και δροσερό, Και μετά η ξαφνική μυρουδιά από καμένο δέρμα.</p> <p>Αυτά είναι τα φρούτα, που τα κοράκια ξεριζώνουν, Που η βροχή παρασύρει, που οι άνεμοι σέρνουν, Που ο ήλιος σαπίζει, που τα δέντρα τ' αφήνουν να πέσουν.</p>
---	---

Here is a strange and bitter crop.

Είναι μια παράξενη πικρή σοδειά.

- Να συντάξετε ένα κείμενο παρουσίασης – κριτικής του τραγουδιού. Στο κείμενό σας να καταγράψετε το θέμα/περιεχόμενο του τραγουδιού και τις εντυπώσεις, τις σκέψεις και τα συναισθήματα που σας προκάλεσε.
- Να σχολιάσετε την επανεκτέλεση αυτού του τραγουδιού από το punk/gothic rock συγκρότημα Siouxsie and the Banshees, το 1988.

Για τη σύνταξη των κειμένων σας μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τον επεξεργαστή κειμένου (word) ή πρόγραμμα παρουσίασης (power point).

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ 5ης ΦΑΣΗΣ (κοινό για όλες τις ομάδες)

Προσεγγίζοντας τον ρατσισμό μέσα από ένα video – art animation.

STRANGE FRUIT (video art – animation, made by Hili Noy & Shimi Asresay)

- Να συντάξετε ένα κείμενο παρουσίασης – κριτικής του βίντεο. Στο κείμενό σας να καταγράψετε το θέμα/περιεχόμενο του τραγουδιού και τις εντυπώσεις, τις σκέψεις και τα συναισθήματα που σας προκάλεσε. Να δείξετε πώς το βίντεο αυτό συνδέεται με το τραγούδι Strange Fruit της Billie Holiday, που υπήρξε η πηγή έμπνευσης των δημιουργών του.

Δημιουργούμε την αφίσα της ομάδας μας.

- Να σχεδιάσετε την αφίσα με την οποία η ομάδα σας θα συμμετέχει στην τελική εκδήλωση του Αντιρατσιστικού Φεστιβάλ. Να αποτυπώσετε σ' αυτήν τα δικά σας μηνύματα και συναισθήματα. Για τον σχεδιασμό μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το πρόγραμμα [Tagxedo](#) (ή κάποιο άλλο).

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Ο συντάκτης του σεναρίου αναφέρει:

Επειδή το σενάριο είναι αρκετά απαιτητικό και η εφαρμογή του απαιτεί πολλές διδακτικές ώρες, είναι σκόπιμο να προταθούν και εναλλακτικές εκδοχές ως προς την εφαρμογή. Μπορεί λοιπόν να εφαρμοστεί με διάφορους τρόπους. Στη συγκεκριμένη εφαρμογή, επειδή δεν είχαμε πολύ χρόνο στη διάθεσή μας, ουσιαστικά εφαρμόσαμε κάποια μέρη του σεναρίου.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το σενάριο ήταν πολύ ενδιαφέρον για τα παιδιά αφού κινητοποιήθηκαν τόσο στην παρουσίαση του θέματος της ομάδας τους όσο και στις παρουσιάσεις κατά την εκδήλωση στο σχολείο. Είναι ένα θέμα για το οποίο έχουν ευαισθητοποιηθεί ιδιαίτερα, εφόσον συνδέεται και με το επίκαιρο φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού. Η βιωματική μάθηση μέσα από τη διοργάνωση της εκδήλωσης και το πνεύμα της ομαδικότητας πρωταγωνίστησαν στο συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αδαλόγλου, Κ. 2007. *Η γραπτή έκφραση των μαθητών. Προτάσεις για την αξιολόγηση και τη βελτίωσή της*. Αθήνα: Κέδρος.

Ματσαγγούρας, Η. 2011. *Καινοτομία Ερευνητικών Εργασιών: Τι, Γιατί, Ποιοι, Πού, Πότε, Πώς, Πόσο*. Επιμορφωτικό υλικό στο πρώτο σεμινάριο επιμορφωτών, Αθήνα, Ιούνιος 2011. Ο.ΕΠ.ΕΚ.

Μέγα, Γ. 2011. Η αξιοποίηση της αισθητικής εμπειρίας στην εκπαίδευση. *Βασικό Επιμορφωτικό Υλικό, Τόμος Α, Γενικό Μέρος, Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης*. Αθήνα: Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.

Richardson, W. 2012. *Real Work for Real Audiences*. In *Why School? How Education*

Must Change When Learning and Information Are Everywhere. Kindle Single,
Kindle Edition.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

«Μικρό ημερολόγιο συνόρων», Γκαζμέντ Καπλάνι

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ Ι

Το ΝΑ ΑΓΓΙΖΕΣ τα σύνορα μιας χώρας υπό ολοκληρωτικό καθεστώς, όπως ήταν η Αλβανία μέχρι το 1991, και προπαντός να τα περνούσες, ισοδυναμούσε είτε με θαύμα είτε με θανάσιμη αμαρτία. Εκείνοι που έπαιρναν την άδεια να τα περάσουν ήταν λιγοστοί. Ήταν οι τυχεροί. Από μας τους υπολοίπους, την πλειονότητα δηλαδή, θεωρούνταν άνθρωποι που κουβαλούσαν μέσα τους κάτι το εξαιρετικό - κάτι από το μυστήριο των εξωγήινων.

Εμείς οι άλλοι ήμασταν απλώς καταδικασμένοι να κάνουμε εικασίες γι' αυτό που υπήρχε πέρα από τα σύνορα... Η και να σκοτώνουμε στο μυαλό μας την απλή ιδέα ότι πέρα από δω ο κόσμος συνεχίζεται...

Έτσι κι αλλιώς, το να διαγράψεις από το κεφάλι σου την ιδέα πως ο κόσμος υπάρχει και πέρα από τα σύνορα ήταν ένας καλός τρόπος για να επιβιώσεις, όχι μόνο ψυχικά αλλά και σωματικά...

Κάποια στιγμή, στο ασυνείδητο πολλών από μας, ο κόσμος – πέρα - από - τα - σύνορα δεν ήταν απλώς η συνέχεια -σε χρόνο και χώρο— ενός κοινού κόσμου.

Όσο πιο πολύ περνούσαν τα χρόνια, όσο πιο πολύ η απομόνωση της Αλβανίας από τον έξω κόσμο γινόταν απόλυτη, τόσο πιο πολύ ο κόσμος-πέρα-από-τα-σύνορα μετατρέποταν σε έναν άλλο πλανήτη. Για μερικούς παραδεισένιο, για άλλους επίφοβο. Σε κάθε περίπτωση όμως ήταν ένας άλλος πλανήτης.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΙΙ

Γιατί μας τα αφηγείσαι αυτά;

Εσείς μπορεί να τον ρωτήσετε: Γιατί μας τα αφηγείσαι όλα αυτά; Η αλήθεια είναι ότι, όταν είσαι μετανάστης, της πρώτης γενιάς ειδικά, η πρώτη επιλογή είναι η σιωπή. Μέσα στο μετανάστη κατοικούν ο φόβος, η επιφυλακτικότητα, η βία της φυγής, η βία της πρώτης επαφής με την άγνωστη χώρα, το αίσθημα του απρόσκλητου, η

μνησικακία, η νοσταλγία της πατρίδας και η απάρνησή της ταυτόχρονα, η ενοχή και η οργή... Ο μετανάστης είναι ένα μπερδεμένο πλάσμα, πολύ ανασφαλής, και γι' αυτό φοβάται την εξομολόγηση. Αρκεί ένα νεύμα από την άλλη πλευρά, ένα νεύμα άρνησης ή αδιαφορίας του τύπου «και τι με νοιάζει εμένα, ρε φίλε, από πού έρχεσαι και τι έχεις περάσει εσύ;» και ο μετανάστης νιώθει γελοίος, απροστάτευτος, παραμορφωμένος ... Γι' αυτό προτιμά να μη ρισκάρει. Καταναλώνει στη μοναξιά τις εμπειρίες του και σιγά σιγά πείθεται πως η μαρτυρία του δεν ενδιαφέρει κανέναν. Σε τελευταία ανάλυση, σκέφτεται, εγώ δε φτιάχτηκα για να πω ιστορίες, αλλά για να παλέψω σαν σκυλί για την επιβίωση. Οι άλλοι, σκέφτεται, όχι μόνο δεν μπορούν να τον κατανοήσουν, αλλά, προπάντων, δε θέλουν να τον κατανοήσουν...

Η δεύτερη επιλογή είναι εκείνη του ρίσκου, της απογύμνωσης, της εξομολόγησης. Ν' αφηγείται τη ζωή του, την επώδυνη και αντιφατική διαδρομή ενός μέτοικου. Προπαντός, επειδή νιώθει πως, εάν μείνουν μέσα του όλα αυτά, κινδυνεύει να γίνει νευρωτικός και μνησικάκος... Το μέγιστο που μπορεί να προσδοκά τότε είναι να τον κατανοήσουν: αυτόν και, μέσω αυτού, όλους εκείνους που δεν μπορούν, δεν ξέρουν, δεν τολμούν ή απλώς δεν έχουν χρόνο να αφηγούνται και θάβουν τις αφηγήσεις μέσα τους. Γιατί δεν μπορείς να κατανοήσεις ένα μετανάστη, εάν δεν ακούσεις πρώτα τη μαρτυρία του...

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΙΙΙ

Ο αποδιοπομπαίος τράγος των φτωχών

Οι πλούσιοι συνήθως δεν έχουν κανένα πρόβλημα μαζί σου. Αυτοί που σε φοβούνται περισσότερο είναι εκείνοι που συνήθως διαβάζουν λίγο και βλέπουν πολλή τηλεόραση. Εκείνοι που στέλνουν το παιδί τους στο ίδιο σχολείο με το δικό σου, που κατοικούν στην ίδια περιοχή με σένα, που στήνονται στην ίδια ουρά του ΙΚΑ με σένα από τα χαράματα. Εκείνοι που φοβούνται μήπως και ξεπέσουν στο επίπεδο των «Αλβανών». Εκείνοι πιάνονται με λύσσα από τα εθνικά χαρακτηριστικά ή από οποιαδήποτε χαρακτηριστικά, γιατί θέλουν να μη χαθεί αυτή η ευλογημένη διαφορά ανάμεσα στον ανώτερο και τον κατώτερο. Είναι, έτσι κι αλλιώς, η μόνη διαφορά που τους κάνει να νιώθουν πως δε βρίσκονται στον πάτο της κοινωνίας. Και δεν υπάρχει τίποτα χειρότερο από την απέχθεια των φτωχοδιαβόλων προς άλλους φτωχοδιαβόλους. Ανάμεσα σ' αυτούς λοιπόν θα ψαρέψουν τις ψήφους τους οι πολιτικοί που κραυγάζουν για μια χώρα απαλλαγμένη από τους μετανάστες, πουλώντας τους φόβο και μνησικακία, σπέρνοντας ψευδαισθήσεις πως έτσι θα λύσουν τα προβλήματα της ζωής τους. Θα τους πουν πως, εάν εξαφανιστείς εσύ, θα

μπορούν να τρώνε με χρυσά κουτάλια. Πως, εάν δεν υπήρχες εσύ, θα είχαν δουλειά και ευημερία, τα παιδιά τους δε θα έφευγαν στα ναρκωτικά και θα ζούσαν με ανοιχτά τα παράθυρα. Και έτσι, με το όραμα των ανοιχτών παραθύρων, οι φτωχοί αμπαρώνονται πίσω από τις απλοϊκές λύσεις, πίσω από τη μνησικακία και την ξеноφοβία. Το παιχνίδι είναι γνωστό ανά τους αιώνες: οι πλούσιοι φτιάχνουν τις θεωρίες του ρατσισμού και οι φτωχοί τις εφαρμόζουν, κυνηγώντας άλλους φτωχούς, και έτσι γίνονται οι φτωχοί φτωχότεροι και οι πλούσιοι πλουσιότεροι...

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ IV

Στο προσωπικό μου ημερολόγιο γράφω πως τρία πολύτιμα πράγματα υπάρχουν για ένα μετανάστη: η δουλειά, ο έρωτας και η άδεια παραμονής. Δεν ξέρω εάν κάποιος από σας έχει κάποια, έστω μακρινή, ιδέα τι σημαίνει να είσαι παράνομος και να μην έχεις χαρτιά. Νιώθεις πως έχεις λιγότερη αξία και από ένα αδέσποτο σκυλί. Γιατί δεν υπάρχουν. Περπατάς με φόβο, κοιτάς με φόβο, ζεις με το φόβο. Δεν μπορείς να κοιμηθείς γιατί δεν έχεις χαρτιά. Δεν μπορείς να ονειρευτείς γιατί δεν έχεις χαρτιά. Δεν μπορείς να ερωτευτείς γιατί δεν έχεις χαρτιά. Δεν μπορείς να προγραμματίσεις το μέλλον γιατί δεν έχεις χαρτιά. Δεν μπορείς να βρεις δουλειά γιατί δεν έχεις χαρτιά. Δεν μπορείς να νοικιάσεις σπίτι για να ζεις ανθρώπινα γιατί δεν έχεις χαρτιά. Σκέφτεσαι μέρα νύχτα τα χαρτιά, γίνεσαι σαν ψυχοπαθής...

Θα μου πείτε, ίσως, πως ήρθα απρόσκλητος. Ναι, έτσι είναι. Δούλεψα όμως πολύ σκληρά, έκανα τρεις και τέσσερις δουλειές τη μέρα, από αυτές που εσείς συνήθως δεν προτιμάτε να κάνετε. Πληρώθηκα πολύ πιο λίγα από αυτά που άξιζα. Όλη τη μέρα δούλεψα και το βράδυ κοιμόμουν σε αγρούς. Όλη τη μέρα δούλεψα και το βράδυ κοιμόμουν σε μια μικρή καλύβα με δεκατέσσερα άτομα μαζί, χωρίς νερό και ηλεκτρικό ρεύμα, τόσο που αναρωτιόμουν ποια ήταν η διαφορά μου από τα ζώα.

Θα μου πείτε, ίσως, πως και εσείς ταλαιπωρείστε στις ουρές. Ναι, έτσι είναι. Αλλά εσείς, όπως και να χει, θα επιστρέψετε το βράδυ στο σπίτι σας. Εγώ, εάν δε μου δώσουν την άδεια παραμονής, δεν μπορώ να επιστρέψω στο σπίτι μου, πρέπει να φύγω. Και πού να πάω Τώρα έχω χτίσει τη ζωή μου εδώ. Και έχω φτύσει αίμα για να τη χτίσω.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Η βιογραφία του Αδόλφου Χίτλερ (του Τάσου Οικονόμου)

Ο Αδόλφος Χίτλερ γεννήθηκε το 1889 στο Μπράουνουαου, στα βόρεια σύνορα τις Αυστρίας. Ήταν το τέταρτο από τα έξι παιδιά του τελωνειακού υπάλληλου Αλόισιου Χίτλερ και της τρίτης του γυναίκας, Κλάρα Χίτλερ, μιας ανιψιάς του. Από τα έξι παιδιά μόνο ο Αδόλφος και η αδερφή του Πάουλα ενηλικιώθηκαν. Το 1876 ο 40χρονος Αλόισιος άλλαξε το οικογενειακό επώνυμο, το οποίο από Σίκλγκρουμπερ (Schicklgruber) έγινε Χίτλερ. Ήταν εξώγαμο παιδί της Άννα Μαρία Σίκλγκρουμπερ και πήρε το όνομα του άντρα, πού πίστευε ότι ήταν ο πατέρας του, ο μυλωνάς Ιωάννης Γεώργιος Χίντλερ, ο οποίος δεν τον είχε αναγνωρίσει.

Η τροποποίηση του Χίντλερ (Hiedler) στο γνωστό Χίτλερ (Hitler) οφείλεται απλά και μόνο σε ένα ορθογραφικό λάθος του αρμόδιου υπαλλήλου στην καταγραφή του νέου επωνύμου. Λόγω της δουλειάς του πατέρα, η οικογένεια Χίτλερ μετακόμιζε συνεχώς, από το Μπράουνουαου στο Πάσσαου, Λάμπαχ και Λέοντιγκ. Οι μαθητικές επιδόσεις του Αδόλφου στην αρχή ήταν καλές. Μετά το δημοτικό, όμως, παρουσιάστηκαν προβλήματα. Το σχολικό έτος 1900-1901 ο Αδόλφος έμεινε στην ίδια τάξη. Αργότερα, (Mein Kampf) ο Χίτλερ παρουσιάζει τις αποτυχίες αυτές σαν επανάσταση εναντίον του πατέρα του, ο οποίος επέμενε να τον κάνει υπάλληλο, ενώ ο ίδιος ήθελε να γίνει ζωγράφος.

Ο πατέρας του πέθανε στις 3 Ιανουαρίου 1903 στην ηλικία 65 ετών. Ο Αδόλφος ήταν τότε 13 ετών. Στην ηλικία των 16 εγκατέλειψε το σχολείο δίχως απολυτήριο. Εκτός από την οικονομική βοήθεια που έχει από την μητέρα του, παίρνει και κάποιο επίδομα επειδή έχασε τον πατέρα του σε μικρή ηλικία

Η Ακαδημία καλών τεχνών της Βιέννης απορρίπτει δύο φορές την αίτηση του (1907 και 1908). Το 1909, στην ηλικία των 20, μετακομίζει στη Βιέννη. Εκεί έρχεται σε επαφή με τις θεωρίες του ρατσιστή ιδεολόγου Γιέργκ Λαντζ φον Λίμπενφελς (J?rg Lanz von Liebenfels). Επίσης, γνωρίζει τον αντισημιτισμό διάφορων πολιτικών, όπως του Γκέοργκ Ρίτερ φον Σένερερ (Georg Ritter von Sch?nerer) ή του δήμαρχου της Βιέννης, Δρ. Καρλ Λίγκερ (Karl Lueger). Το 1909 καταλήγει τελικά σε ένα ίδρυμα άστεγων στην οδό Μέλντεμαν (Meldemannstra?e). Βγάζει λίγα λεφτά πουλώντας τις ζωγραφιές του με τα αξιοθέατα της Βιέννης.

Το Μάιο του 1913 κληρονομεί την περιουσία του πατέρα του και εγκαθίσταται στο Μόναχο. Επίσης, με τη μετακόμισή του, ο Χίτλερ αποφεύγει τη θητεία του στην Αυστρία. Το 1914 πολεμά σαν εθελοντής στο γερμανικό στρατό κατά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Κατά την διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου, ο Χίτλερ είναι υποδεκανέας του ΣΤ' εφεδρικού πεζικού του συντάγματος Βαυαρίας στο δυτικό μέτωπο. Τον Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου τιμάται με το παράσημο Eisernes Kreuz. Το 1916 ο

Χίτλερ πληγώνεται σοβαρά στο πόδι σε μια μάχη της βόρειας Γαλλίας. Στις αρχές Μαρτίου του 1917 επιστρέφει στο μέτωπο, όπου το 1918 τιμάται με δεύτερο παράσημο. Λίγο πριν λήξει ο πόλεμος, στις 15 Οκτωβρίου 1918 ο Χίτλερ τραυματίζεται πάλι και τυφλώνεται για μικρό χρονικό διάστημα. Μεταφέρεται στο στρατιωτικό νοσοκομείο της πόλης Πάζεβαλκ της Πομερανίας.

Μετά τη δολοφονία του Άισνερ (1919) ξεσπά χάος στην Βαυαρία. Το μεταπολεμικό επαναστατικό καθεστώς του Μονάχου. Σημαντικές προσωπικότητες της νέας ηγεσίας, όπως ο λοχαγός Ερνστ Ρεμ (Ernst R?hm), γνωρίζουν τον υποδεκανέα Χίτλερ και τον θεωρούν χρήσιμο για την εξάπλωση της εθνικιστικής ιδεολογίας. Γι' αυτό το λόγο τον στέλνουν να παρακολουθήσει μαθήματα ρητορικής και προπαγάνδας. Παράλληλα παρακολουθεί και τις δραστηριότητες άλλων πολιτικών οργανώσεων.

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1919 παίρνει μέρος για πρώτη φορά σε συνέλευση του Γερμανικού Εργατικού Κόμματος (DAP, το οποίο αργότερα θα λέγεται NSDAP και όπως έμεινε γνωστό, Ναζί). Το κόμμα είχε ιδρύσει ο εργάτης Άντον Ντρέξλερ (Anton Drexler). Η ιδεολογία του βασίζεται στην ξενοφοβία και στον αντισημιτισμό. Ο Χίτλερ παίρνει μέρος στην πολιτική συζήτηση και διακρίνεται για το ρητορικό του ταλέντο. Ο Ντρέξλερ του πρότεινε την ίδια μέρα να γίνει μέλος του κόμματος. Στις 19 Οκτωβρίου ο Χίτλερ γίνεται 55ο μέλος του DAP.

Την άνοιξη του 1920 συμβάλλει και αυτός στο νέο πρόγραμμα του κόμματος. Επίσης με πρωτοβουλία του αλλάζει η ονομασία του κόμματος: το Γερμανικό Εργατικό Κόμμα (DAP) λέγεται πλέον Εθνικοσοσιαλιστικό Γερμανικό Εργατικό Κόμμα (NSDAP). Απολύεται από τον στρατό στις 31 Μαρτίου 1920. Τον Ιούλιο του 1921 ψηφίζεται νέος πρόεδρος του κόμματος.

Το NSDAP του Χίτλερ σχεδιάζει να πραγματοποιήσει στις 9 Νοεμβρίου 1923 πραξικόπημα με πρότυπο το πραξικόπημα του Μουσολίνι στην Ιταλία το 1922. Η Γερμανία εκείνου του καιρού κλονίζεται από οικονομικά προβλήματα, υψηλότατο ποσοστό ανεργίας και μεγάλες εσωτερικές διαταραχές. Στις 9 Νοεμβρίου δεν γίνεται τίποτε, εκτός από συλλήψεις μελών του NSDAP. Τιμωρείται με πενταετή φυλάκιση και προβάλλει τον εαυτό του ως μόνο σχεδιαστή του πραξικοπήματος. Έτσι το πραξικόπημα περνά στην ιστορία με το όνομά του (Hitlerputsch). Το NSDAP διαλύεται και απαγορεύεται, αργότερα όμως θα επανιδρυθεί νόμιμα. Βγαίνει από τις φυλακές τον ίδιο χρόνο, στις 20 Δεκεμβρίου 1924. Τον χρόνο του στη φυλακή τον εκμεταλλεύεται σαν συγγραφέας. Μαζί με τον γραμματέα του Ρούντολφ Ες (Rudolf Hess), γράφει το πρώτο, αυτοβιογραφικό μέρος του βιβλίου του, Mein Kampf (Ο Αγών μου), στο οποίο εξηγεί ανοιχτά τους πολιτικούς του στόχους και την ιδεολογία του εθνικοσοσιαλισμού (Nationalsozialismus).

Το 1925 χάνει την αυστριακή υπηκοότητα (ο ίδιος κάνει την αίτηση και εγκρίνεται). Στα επόμενα επτά χρόνια θα ζει δίχως υπηκοότητα. Αφοσιώνεται απόλυτα στην

επανάδρυση και αναδιοργάνωση του NSDAP. Τέλη Φεβρουαρίου 1932 εγκρίνεται η αίτησή του για την γερμανική υπηκοότητα και αποκτά έτσι το δικαίωμα να είναι υποψήφιος στις εκλογές του 1932. Το NSDAP κερδίζει τις περισσότερες έδρες στη νέα βουλή. Ο 85χρονος πρόεδρος Χίντενμπουργκ καλεί τον Χίτλερ να αναλάβει την καγκελαρία. Στις 30 Ιανουαρίου 1933, ο Αδόλφος Χίτλερ διορίζεται καγκελάριος της Γερμανίας.

Πράκτορες του NSDAP πυρπολούν στις 27 Φεβρουαρίου 1933 το κοινοβούλιο με στόχο την ενοχοποίηση της γερμανικής αριστεράς. Με αφορμή τον εμπρησμό ο Χίτλερ καταφέρνει να πείσει τον πρόεδρο Χίντενμπουργκ να συμφωνήσει σε αναγκαστικό διάταγμα βάση της παραγράφου 48 του συντάγματος της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης. Ο νόμος αυτός παραχωρεί όλη την νομοθετική εξουσία στην κυβέρνηση. Για την ενεργοποίηση του νόμου αυτού ο Χίτλερ χρειάζεται την υποστήριξη τουλάχιστον των δύο τρίτων της βουλής. Χιτλερικές δυνάμεις και αστυνομικές μονάδες συλλαμβάνουν όλους τους βουλευτές του Κομμουνιστικού Κόμματος (KPD, 81 άτομα) και πολλούς βουλευτές του Σοσιαλδημοκρατικού Κόμματος (SPD). Οι υπόλοιποι βουλευτές του SPD που παραμένουν στη βουλή θα ψηφίσουν κατά του Χίτλερ. Όλοι οι άλλοι όμως βουλευτές θα τον υποστηρίξουν. Έτσι στις 24 Μαρτίου 1933 ψηφίζεται η παραχώρηση της νομοθετικής εξουσίας στην χιτλερική κυβέρνηση. Με την απόφαση αυτή αρχίζει στην Γερμανία η περίοδος του Τρίτου Ράιχ.

Με διαταγή του Χίτλερ δολοφονούνται 200 άτομα στις 30 Ιουνίου με 1 Ιουλίου 1934: ανάμεσά τους η ηγεσία των SA, αλλά και στρατιωτικοί και πολιτικοί αντίπαλοι του Χίτλερ, όπως ο πρώην στρατηγός και καγκελάριος φον Σλάιχερ και η γυναίκα του. Η ενέργεια αυτή αμνηστεύεται με νόμο του λίγες μέρες αργότερα σαν προληπτικό μέτρο κατά του αναμενόμενου πραξικοπήματος του αρχηγού των SA και παλιού φίλου του Χίτλερ, Ερνστ Ρεμ. Στις 2 Αυγούστου 1934 ο γερμανικός στρατός (μετονομάζεται σε Wehrmacht) και ορκίζεται υπακοή στο πρόσωπο του Χίτλερ, ο οποίος έχει πλέον, τον τίτλο «Ηγέτης και Καγκελάριος». Τον Ιανουάριο του 1938 αναλαμβάνει την αρχηγία της Βέρμαχτ. Ο μέχρι τότε αρχηγός φον Φριτς όπως και ο υπουργός άμυνας φον Μπλόμπεργκ αναγκάζονται να παραιτηθούν επειδή, σύμφωνα με πληροφορίες των SS του Χίμλερ, είναι ομοφυλόφιλοι.

Η πολιτική που προωθεί ο Χίτλερ βασίζεται στον εξολοθρευτικό αντισημιτισμό και στον ριζοσπαστικό κοινωνικό δαρβινισμό. Στρέφεται κατά των Εβραίων των Ρομά, (Τσιγγάνους), Σίντι, Πολωνών και Ρώσων. Όσον αφορά τον κοινωνικό δαρβινισμό, απεικονίζεται στις αντιλήψεις του σχετικά με τους ασθενείς και τους ανάπηρους. Κατά τη γνώμη του οι άνθρωποι αυτοί δεν είχαν καν το δικαίωμα ζωής. Η παγκόσμια ιστορία κατά την άποψή του είναι ένας αιώνιος πόλεμος των «δυνατών» εναντίων των «αδύναμων», της «ασφυροτέρας φυλής» εναντίον της «ασθενεστεράς» με τελικό σκοπό την εξολόθρευση των ασθενέστερων φυλών. Έτσι λέει π.χ. το 1929 στην

Νυρεμβέργη, σε συνέδριο του NSDAP: «Εάν στην Γερμανία γεννιόνταν κάθε χρόνο ένα εκατομμύριο παιδιά και σκοτώναμε τα 700.000 με 800.000 πιο αδύναμα, το αποτέλεσμα θα ήταν ίσως η αναβάθμιση της δύναμης».

Τον Απρίλιο του 1933 η νέα κυβέρνηση ορίζει το μποϊκοτάρισμα εβραϊκών καταστημάτων για μια μέρα σαν απάντηση στην «εβραϊκή προπαγάνδα» από το εξωτερικό.

ΚΕΙΜΕΝΑ 3 και 4

Αποκλειστική συνέντευξη του **Γκαζμέντ Καπλάνι** στον **Μπάμπη Ιμβρίδη** (απόσπασμα)

«Πρέπει να τα καταφέρω», γράφεις πως είναι ο «όρκος» του μετανάστη. Εσύ τα κατάφερες και μάλιστα πολύ καλά. Ποια αίσθηση ζωής σου δίνει αυτό; Θεωρώ πως το πιο πολύτιμο κατόρθωμα μου είναι πως κατάφερα να κρατήσω την αξιοπρέπειά μου. Μόνοι όσοι κάποια στιγμή της ζωής τους έχουν χάσει τα πάντα καταλαβαίνουν τι σημαίνει αυτό. Το δεύτερο κατόρθωμα είναι ότι μέχρι τώρα τουλάχιστον εξασφαλίζω το προς το ζην με αυτό που μου αρέσει: το γράψιμο. Και μάλιστα σε μια γλώσσα που δεν είναι η μητρική μου. Το τρίτο είναι μάθημα: όσο πιο πολύ «ανεβαίνεις» τόσο πιο πολλά σου αποκαλύπτονται. Σε κάποια φάση έπρεπε να αντιμετωπίσω και την έχθρα των «αντιρατσιστών». Δεν ήμουν ο μετανάστης που αυτοί είχαν στα μυαλό τους. Ξέφυγα πολύ. Οι «αντιρατσιστές» αγαπούν τους μετανάστες, αρκεί να παραμένουν άλλοθι για τον «αντιρατσισμό» τους. Κάποια στιγμή θα γράψω και για αυτό, είναι πολύ ενδιαφέρον θέμα. Από εκεί και πέρα δεν νομίζω πως έχω καταφέρει κάτι το εξαιρετικό. Μπορώ όμως να πω, πως τώρα είμαι σε θέση να καταφέρω πράγματα. Τώρα ξεκινάω και το μέλλον θα δείξει...

Η συνέντευξη δημοσιεύτηκε στο blog:

<http://antiethnikistiki.blogspot.com/2012/04/e.html>

Επιστολή ενός ανώνυμου μετανάστη (Μάρω Θεοδωράκη, Κηρήθρες Άνοιξη – καλοκαίρι 2007)

Όταν αποφάσισα να γράψω αυτά τα λιγοστά λόγια θέλησα να σου συστηθώ. Όμως αμέσως σκέφτηκα πως τα ονόματα και τα επίθετα είναι περιττά. Ο μόνος λόγος που

μου χρειάζονται είναι ίσως ο φόβος ...Είμαι εικοσιέξι χρονών. Η ηλικία μου βέβαια προσδίδει ένα λαμπρό μέλλον. Όμως ο δρόμος που ξεπροβάλλει μπροστά μου είναι ανηφορικός. Τόσο, που τίποτα λαμπρό δεν φαίνεται στο διάβα του. Πουλιάω πειρατικά cd στις πλατείες και στους πολυσύχναστους δρόμους. στις παραλίες, στις ταβέρνες. στη γύρα... Το κέρδος πενιχρό αλλά ικανοποιητικό για έναν μετανάστη. Έναν έγχρωμο. Αφρικανό μετανάστη.

Ονειρεύομαι συχνά. Μ' αρέσει. Μπορώ να ονειρεύομαι ακόμη και με ανοιχτά μάτια. Κάποιοι πιστεύουν πως δεν έχω τούτο το δικαίωμα. Το ξέρω. Το έχω δει. Ίσως και να το και καταλαβαίνω. Με βλέπεις στο φούρνο της γειτονιάς και ντρέπεσαι που τρώω το ψωμί σου. Με συναντάς στο μανάβικο και αηδιάζεις με τη σκέψη ότι αγγίζω τα λαχανικά σου. Στο μετρό με αποφεύγεις, ενώ η ματιά σου καρφώνεται χωρίς καμία αναστολή στο μαύρο μου δέρμα. Στο λεωφορείο δεν θα τολμήσω ποτέ να κάτσω. Είναι θρασύ και χυδαίο για σένα.

Η περιφρόνηση συναντά την διαφορετικότητα με τρόπο μοναδικό!

Κατά βάθος όμως σε καταλαβαίνω. Υποχρεώθηκες να με βλέπεις μέρα νύχτα. Ανέχτηκες να χρησιμοποιώ τις δημόσιες τουαλέτες σου. Να κοιμάμαι στα παγκάκια σου. Να καπνίζω τα τσιγάρα σου. Να πουλιάω τα τσιγάρα σου. Να πίνω το νερό σου. Να μένω στο σπίτι σου. Να απολαμβάνω τον ήλιο σου. Να αναπνέω τον αέρα σου. Να ονειρεύομαι κάτω από το φεγγάρι σου... Κι αυτό το τελευταίο ενοχλεί.

Μα μην φοβάσαι!

Η χώρα τούτη σου ανήκει. Είναι ολότελα δική σου. Μην τρέμεις! Η πατρίδα τούτη είναι μόνο δική σου.

Η δική μου είναι εκεί πίσω. κρυμμένη πίσω από τις φοινικιές και τις χουρμαδιές...

Θυμώνω, γιατί κάποτε ένας φίλος μου είχε πει πως η σιωπή είναι το καλύτερο φάρμακο στην ξενιτιά. Μα αυτή για μένα δεν είναι παρά μια ηλίθια θεωρία. Ή καλύτερα μια ύπουλη συμβουλή. Δεν πρέπει να μιλάς, γιατί δεν έχεις τίποτα καλό να πεις! Μη μιλάς! Πούλα μόνο τα cd σου! Ζω καλά εδώ. Δεν έχω παράπονο. Αγαπώ τη χώρα σου. Μα δεν τολμώ να σου το πω κατάμουτρα. Δεν είναι εύκολο να ξεγλιστρήσω μέσα από τη βουβή πραγματικότητα. Αρχίζω μάλλον και συνηθίζω στα λίγα λόγια, στη σιωπή εκείνου του φίλου. Το βλέμμα μου όμως δεν μπορεί να αλλάξει. Το πνίγω μέσα στη σιωπή μου. Τα μαύρα μάτια μου αντανακλούν τα συναισθήματά μου. Μαρτυρούν το φόβο και την οργή μου. Θέλω να χαμογελάσω. Μα δεν μπορώ. Είναι λάθος να χαμογελάς στην χώρα που σου δίνει ψωμί να φας. Μη χαμογελάς! Πούλα μόνο τα cd σου!

Για αυτά που δεν μπορώ να μιλήσω πρέπει τουλάχιστον να μπορώ να τα ονειρεύομαι. Δε σου ακούγεται τόσο καλό αλλά ξέρεις πολύ καλά πως η πραγματικότητα δεν είναι για όλους καλή. Άφησέ με τουλάχιστον. λοιπόν, να ονειρεύομαι! Νόμιμος ή παράνομος έχω ακόμα αυτό το δικαίωμα. Ξύπνιος ή κοιμισμένος έχω ακόμα αυτό το πρόνομο.

Δικαίωμα στο όνειρο. Το δικό μου όνειρο.

ΥΓ.1: Σε παρακαλώ μη σκίσεις αυτό το γράμμα. Ούτε να το πετάξεις στο καλάθι των αχρήστων. Κάποτε θα σου χρειαστεί.

ΥΓ2· Απόψε έχει ένα φεγγάρι τεράστιο.

ΚΕΙΜΕΝΟ 5

Μάριος Πλωρίτης, **Πρωτιά ξενοφοβίας**, Το Βήμα

** Μήπως πιστέψαμε πως κατέχουμε την παγκόσμια αποκλειστικότητα της σοφίας, της πίστης, του πολιτισμού, όπως διακηρύσσεται από κάποια «ιερά» χείλη;*

Πρωτιά ξενοφοβίας

Πήρα και φιλοξενώ το παρακάτω διαμαρτυρόμενο γράμμα:

Αξιότιμε κύριε,

ΖΗΤΩ συγγνώμη αν το γράμμα μου φανεί ενοχλητικό σε μερικούς και συναισθηματικό σε άλλους. Ο λόγος που με παρακινεί να σας γράψω είναι ο ακόλουθος:

Δυσφόρησα πολύ, αλλά δεν απόρησα και τόσο, διαβάζοντας για μια έρευνα που οργάνωσε το «Ευροβαρόμετρο», κατά παραγγελία του «Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τον ρατσισμό και την ξενοφοβία». Το βασικό ερώτημα της έρευνας ήταν: «Θεωρείτε θετικό χαρακτηριστικό για κάθε κοινωνία να αποτελείται από διαφορετικές φυλές, θρησκείες και κουλτούρες;»

Αποτέλεσμα: Κατά μέσον όρο, το 64% από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης απάντησε ΝΑΙ. Το μεγαλύτερο ποσοστό συμφωνίας παρουσίασαν η Σουηδία (77%), η Ισπανία (75%), η Ολλανδία (74%) και η Γαλλία (71%). Το χαμηλότερο, το Βέλγιο (56%), η Γερμανία (53%) και η Αυστρία (52%). Αλλά υπάρχει και το χαμηλότατο: η Ελλάδα. Εδώ μόνο το 36% απάντησε ΝΑΙ, το 52% ΟΧΙ, και ένα 12%, «Δεν ξέρω». Δηλαδή, μόνο το ένα τρίτο περίπου των Ελλήνων πιστεύει πως είναι θετική η παρουσία αλλόφυλων, αλλόθρησκων κλπ. στη χώρα μας, ενώ πάνω απ' τους μισούς τη θεωρούν αρνητική, δηλαδή επιζήμια.

ΕΠΙΑ πως δυσφόρησα, αλλά δεν απόρησα. Επειδή ακούω συχνά (όπως όλοι μας) βίαιες καταφορές και διαμαρτυρίες εναντίον των ξένων που έχουν καταφύγει στη χώρα μας και που είναι (προπάντων, οι Αλβανοί) «φονιάδες, ληστές, κλέφτες» και ό,τι άλλο. Και δεν αμφιβάλω πως, για τους συμπατριώτες μας του ΟΧΙ, η ιδανική

λύση θα ήταν να τους διώξουμε όλους και συλλήβδην από εδώ, να κλείσουμε τα σύνορά μας και να μη δεχόμαστε κανέναν αλλοδαπό κλπ. - εκτός από τους πολυφέρνους τουρίστες, βέβαια. Δεν θα επικαλεσθώ τα πασίγνωστα επιχειρήματα κατά της μισαλλοδοξίας, κατά της απέχθειας μερικών για τους «άλλους», για την «ετερότητα» των μη γνησίως αυτοχθόνων.

Θα ήθελα μόνο να κάνω μian απλή, «πρακτική» ερώτηση: Τι θα είχε γίνει, τι θα γινόταν και σήμερα, αν και άλλες χώρες είχαν κλείσει και εξακολουθούσαν να κλείνουν τα σύνορά τους στους ξένους - και στους Έλληνες φυσικά;

Οι μισόξενοι δεν έχουν μνήμη και δεν έχουν γνώση; Χρειάζεται ν' ανατρέξω στους χιλιάδες Έλληνες που, μετά την άλωση της Πόλης, βρήκαν καταφύγιο στη Δύση και πολλοί της πρόσφεραν τα ελληνικά φώτα; Και έζησαν γενιές και γενιές Ελλήνων εκεί, και όταν ήρθε η ώρα, μυήθηκαν στις ιδέες του Διαφωτισμού και της εθνικής και ατομικής απελευθέρωσης, και διαφώτισαν τους υπόδουλους Έλληνες και ετοίμασαν την Επανάσταση: Τι θα είχαν γίνει όλοι αυτοί, τι θα είχε γίνει το έθνος μας, αν οι χώρες του καιρού εκείνου τους είχαν αρνηθεί διαμονή, δουλειά, μόρφωση; Και κοντύτερα, απ' όταν γίναμε ανεξάρτητο κράτος: πόσα μιλλιούνια Έλληνες δεν αναγκάστηκαν (για λόγους πολύ γνωστούς) να μεταναστεύσουν στην Ευρώπη, στη Ρωσία, στην Αμερική, στην Αίγυπτο, στα τετραπέρατα της Γης; Και εργάστηκαν και ρίζωσαν και πρόκοψαν, επειδή οι χώρες αυτές δεν έκλειναν τις πόρτες τους στους «άλλους»; ΕΙΜΑΙ κι εγώ ένας απ' αυτούς. Έφυγα πολύ νέος, δούλεψα *Gastarbeiter* στη Γερμανία, πήγα σε νυχτερινό σχολείο, έκανα ανώτερες σπουδές, πήρα δίπλωμα μηχανικού και, τώρα, ύστερα από 30 χρόνια γύρισα στα «άγια χώματα» της γενέτειράς μου, της Θεσσαλονίκης. Ξέρετε πολύ καλά (και από προσωπική σας πείρα, απ' ό,τι διάβασα) πως δεν είναι διόλου εύκολη η ξενιτιά. Ξέρετε πως όσο και να προκόψεις σε μια άλλη χώρα, νιώθεις πάντα ξένο σώμα και λαχταράς να γυρίσεις στο σώμα το δικό σου. Ξέρετε πόσο αληθεύει το δημοτικό,

«Την ξενιτιά, την αρφανιά, την πίκρα, την αγάπη,

τα τέσσερα τα ζύγισαν, βαρύτερα είν' τα ξένα».

Όμως χάρη σ' αυτόν τον ξενιτεμό και χάρη στην αποδοχή μας από τις ξένες χώρες, ζήσαμε εκατομμύρια Έλληνες. Γιατί τώρα να έχουμε την πρωτιά στην ξενοφοβία; Γιατί να δίνουμε το δικαίωμα να μας κατηγορούν ακόμα και για ρατσισμό; ΘΑ μου πουν πάλι πως αρκετοί ξένοι έχουν διαπράξει εγκλήματα εδώ. Ναι, αλλά αν δουν τις στατιστικές των αρμόδιων υπηρεσιών, θα διαπιστώσουν πως οι ξένοι εγκληματίες

αποτελούν ένα μικρό ποσοστό στο σύνολο της εγκληματικότητας, πως οι Έλληνες «συνάδελφοί» τους είναι ασύγκριτα περισσότεροι. Όταν, όμως, κάποιος ξένος εγκληματούν, τότε Τύπος, ΜΜΕ και προπάντων απλοί πολίτες αρχίζουν να χτυπάνε όλες τις καμπάνες του κινδύνου και του μίσους.

Έχω γνωρίσει μερικούς ξένους μετανάστες, εδώ στη Θεσσαλονίκη. Και έχω δει πώς δουλεύουν (σκληρά, φιλότιμα, καρτερικά), πώς τους εκμεταλλεύονται συχνά οι Έλληνες εργοδότες τους, αλλά και τι καημό έχουν που υποχρεώθηκαν ν' αφήσουν τις πατρίδες τους και να ξενοπορευτούν. Ας μπου, για μια στιγμή, οι δικοί μας «διαφωνούντες» στη θέση αυτών των ανθρώπων, ας προσπαθήσουν να νιώσουν όχι μόνο την αγωνία τους για τον επιούσιο, αλλά και τον καθημερινό φόβο τους μην τους διώξουν ξαφνικά, μη χάσουν την πενιχρή δουλειά τους, μη μείνουν πάλι ξυλάρμενοι σε φουρτούνες και θύελλες. Προπάντων, ας προσπαθήσουν να φανταστούν τις ανοιχτές πληγές τους για το σπίτι που παράτησαν, τους γονιούς και τα παιδιά που άφησαν πίσω, και που περιμένουν να ζήσουν από το πικρό ψωμί της ξενιτιάς.

ΕΜΕΙΣ οι Έλληνες ήμαστε πάππου προς πάππου φιλόξενοι, χωρίς να ρωτάμε για εθνικότητες και θρησκείες των «άλλων». Πώς γίναμε, τώρα, μισόξενοι; Μήπως - πέρα απ' τους φόβους για τα εγκλήματα των ξένων - πιστέψαμε πως μόνο εμείς είμαστε καθαρόαιμοι, πως μόνο εμείς κατέχουμε την παγκόσμια αποκλειστικότητα της σοφίας, της πίστης, του πολιτισμού, όπως ακούω να διακηρύσσεται από κάποια «ιερά» χείλη;

Όλοι αυτοί δεν διάβασαν τις προάλλες την ιστορική ανακοίνωση σοβαρότατων Ινστιτούτων πως «τα DNA δύο οποιωνδήποτε ανθρώπων, ανεξαρτήτως φύλου ή φυλής, είναι πανομοιότυπα κατά 99,9%». Μ' άλλα λόγια, πως δεν υπάρχουν βιολογικά περιούσιοι και επάρατοι λαοί, πως οι «από 3.000 ετών Έλληνες» έχουν τα ίδια γονίδια με τους «άρπαγες» Αλβανούς και τους «βάρβαρους» μαύρους; Φυσικά το διάβασαν. Όμως όλα τα Ινστιτούτα του κόσμου δεν θα μπορέσουν να αλλάξουν τα μυαλά των θεοφίλων Ελλήνων και του κ. Χριστόδουλου...

Με εκτίμηση και ευχαριστίες

ΑΧ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ

Και για την αντιγραφή

Μάριος Πλωρίτης

ΚΕΙΜΕΝΟ 6

Με λένε Μιχάλη... του Γκασμέντ Καπλάνι, 9/2/13

«Με λένε Μιχάλη. Γεννήθηκα το 1980 στην Αθήνα, στο «Μητέρα». Οι γονείς μου τότε έμεναν στο Παγκράτι. Μετά τη γέννα μου μετακομίσαμε στα Πατήσια. Οι γονείς μου είναι από τη Νιγηρία. Ο πατέρας μου ήρθε στην Ελλάδα για να

σπουδάσει, τη δεκαετία του '70. Ύστερα από κάποια χρόνια έφερε και τη μητέρα μου. Από τα παιδικά μου χρόνια δεν θυμάμαι πολλά πράγματα. Στο δημοτικό τα πήγαινα μια χαρά με τα άλλα παιδιά. Μόνο όταν τσακωνόμασταν στο ποδόσφαιρο με στολίζανε με βρισιές του τύπου «αράπης» και τα σχετικά. Ήμουν ο μόνος μαύρος στο σχολείο μου. Θυμάμαι επίσης ένα σκηνικό. Μια μέρα, έπειτα από τσακωμό, κάποια παιδιά με είχαν βάλει στη μέση και με έβριζαν. Τότε ένα παιδί που τον έλεγαν Ηλία όρμησε εναντίον τους για να με υπερασπιστεί. Από τότε γίναμε κολλητοί φίλοι. Τα πρώτα χρόνια στο σπίτι μιλούσαμε νιγηριανά και αγγλικά. Αυτό όμως με εμπόδιζε για τα μαθήματα. Μέχρι που ο δάσκαλος κάλεσε τους γονείς μου και τους είπε ότι έπρεπε να μιλήσουμε ελληνικά στο σπίτι. Με τα χρόνια επικράτησαν τα ελληνικά στο σπίτι μας. Ελληνικά και hip-hop. Από εννέα χρόνων μιλώ μόνο ελληνικά. Μιλώ επίσης άψογα αγγλικά, ενώ τα νιγηριανά τα καταλαβαίνω αλλά δεν τα μιλώ πια. Το πάθος για τη μουσική το «κόλλησα», ίσως, επειδή μεγάλωσα ανάμεσα σε διάφορους γλωσσικούς ήχους. Στο γυμνάσιο παθιάστηκα με τα γκράφιτι, τη hip-hop και τη Dram 'N' Base. Είναι χρόνια που περνούν διοργανώνοντας πάρτι και ανταλλάσσοντας

κασέτες με τα φιλαράκια. Εκείνη την περίοδο μπήκε έντονα η θρησκεία στη ζωή μου. Μαζί της και η πρώτη υπαρξιακή σύγκρουση. Γιατί η θρησκεία έλεγε «ειρήνη υμίν», ενώ το hip-hop μιλούσε για εξέγερση. Η θρησκεία ήταν ευχή, το hip-hop δράση. Το hip-hop και τα γκράφιτι ήταν για μένα ένα είδος ξεσπάσματος. Τότε, για πρώτη φορά, άρχισα να γράφω στίχους. Έγραφα και για τον ρατσισμό. Ξαφνικά συνειδητοποίησα κάτι που είχα απωθήσει: το χρώμα της επιδερμίδας μου.

Το να είσαι μαύρος. Εγώ είμαι περήφανος που είμαι μαύρος. Το να είσαι μαύρος όμως σημαίνει ότι συναντάς μπροστά σου έναν τοίχο. Σημαίνει ότι πρέπει να ξοδεύεις πολλή ενέργεια για να πείσεις τους γύρω σου ότι δεν είσαι γεννημένος μόνο για να πουλάς CD και να παίζεις μπάσκετ. Ότι μπορείς να γίνεις γιατρός, λογοτέχνης, σχεδιαστής μόδας, οτιδήποτε. Το να είσαι μαύρος σημαίνει ότι ζεις με αυτό το χρώμα, το αναπνέεις, ότι δεν σε αφήνουν ποτέ να νιώσεις αόρατος. Τη μεγαλύτερη έκπληξη την προκαλείς όταν μιλάς ελληνικά χωρίς προφορά. Παθαίνουν πλάκα. Μερικοί κάθονται με το στόμα ανοιχτό και σε κοιτάνε σαν εξωγήινο. Τέλος πάντων... Ένα καλοκαίρι στη Σύρο. Η ανατροπή στη ζωή μου συνέβη ένα καλοκαίρι στη Σύρο.

Μόλις είχα τελειώσει το λύκειο. Ήθελα τότε να μπω στη Σχολή Καλών Τεχνών και άρχισα να κάνω ιδιαίτερα μαθήματα ελευθέρου σχεδίου. Το καλοκαίρι πήγα στη Σύρο για να δουλέψω στο εργαστήριο της δασκάλας μου. Έκανα βόλτα ένα απόγευμα, όταν ξαφνικά μπροστά στα πόδια μου σταμάτησε ένα αστυνομικό τζιπ. Βγήκαν έξω δυο αστυνομικοί και μου ζήτησαν τα χαρτιά. Είχα μαζί μου τη ληξιαρχική πράξη γέννησης. Θεωρούσα ότι ήταν αρκετή, αφού είχα γεννηθεί στην Ελλάδα. Με πήγαν στο Τμήμα. Μου είπαν ότι τα χαρτιά μου είναι ελλιπή. Ένας από τους αστυνομικούς μού είπε ότι θα με απελάσουν. «Πού θα με απελάσετε;» ρώτησα. «Στα σύνορα και να πας από εκεί που ήρθες», μου απάντησε. «Εγώ δεν ήρθα από πουθενά. Έχω γεννηθεί στην Ελλάδα», είπα. Δεν πήρα απάντηση. Απέλαση, σύνορα, όλα αυτά μου φαινόταν σαν ταινία. Έφυγε η γη κάτω από τα πόδια μου και είχα κατατρομάξει. Έμεινα εκεί τρεις μέρες, στο σκοτάδι, κοιμόμουν χάρω, σε ένα μικροσκοπικό κελί με δυο Πακιστανούς που δεν μιλούσαν ούτε ελληνικά ούτε αγγλικά. Αυτές οι τρεις μέρες ανέτρεψαν τα πάντα μέσα μου. Με τη μεσολάβηση φίλων και δικηγόρων με άφησαν ελεύθερο. Τότε άρχισαν να με βασανίζουν τα ερωτήματα.

Ποιος ήμουν; Τώρα καταλάβαινα γιατί δεν με καλούσαν φαντάρο, όπως συνέβαινε με όλους τους φίλους μου. «Φίλε μου, εσύ είσαι ξένος», έλεγα στον εαυτό μου. Και πάλι

δεν ήθελα να το πιστέψω όμως. Σκεφτόμουν ότι οι αστυνομικοί είχαν κάνει λάθος. Ήταν ένας μηχανισμός άμυνας για να μη διαλυθώ. Τα χαρτιά, τα χαρτιά, τα χαρτιά. Όταν εισέβαλε στη ζωή μου η λέξη χαρτιά και αλλοδαπός όλα καθάρισαν πλέον. Ρώτησα τους υπαλλήλους στον δήμο εάν μπορώ να βγάλω ελληνική ταυτότητα επειδή έχω γεννηθεί εδώ. Μου απάντησαν κοφτά: «όχι». Μετά ήρθαν οι ουρές, οι βεβαιώσεις, τα ένσημα, τα γραφεία, οι υπάλληλοι, η ατελείωτη αναμονή. Και όταν βγαίνει η άδεια παραμονής είναι ληγμένη. Ξανά ουρές, βεβαιώσεις, ένσημα, γραφεία, υπάλληλοι, ατελείωτη αναμονή. Με αυτά θα φας όλη τη ζωή σου.

Τα καλύτερα χρόνια σου φεύγουν κυνηγώντας τα χαρτιά. Δεν μπορείς να πας πουθενά. Τα όνειρα για το πανεπιστήμιο τα εγκατέλειψα γιατί κυνηγούσα τα χαρτιά. Με κάλεσαν το 2002 στη Γαλλία για να εκπροσωπήσω την Ελλάδα σε ένα φεστιβάλ θεάτρου δρόμου. Δεν πήγα γιατί δεν είχα χαρτιά. Ήθελα να ανοίξω μια δική μου δουλειά, δεν μπόρεσα γιατί δεν είχα χαρτιά. Τα ελληνικά είναι η γλώσσα σου... Νιώθεις σιγά σιγά να ανοίγει ένα χαντάκι ανάμεσα σε σένα και στους φίλους σου. Εκείνοι προχωράνε, κυκλοφορούν ελεύθεροι. Αυτό που για σένα αποτελεί ζήτημα ζωής και θανάτου, γι' αυτούς είναι ένα τίποτα. Επειδή δεν έχεις κανονικά χαρτιά δεν μπορείς να κάνεις σχέδια για το μέλλον. Σκέψου τι κατάπτωση. Να είσαι είκοσι χρόνων και να μη μπορείς να κάνεις σχέδια για το μέλλον. Φθείρεσαι ανεπαίσθητα, γίνεσαι μικρός, κλείνεσαι στον εαυτό σου. Πρέπει να προσέχεις πολύ για να μη γίνεις ανθρωπάκι.

Για να μη δεις όλους τους γύρω σου ως εν δυνάμει εχθρούς. Ύστερα έρχονται άλλες ερωτήσεις. Τι είσαι; Γεννήθηκες εδώ, τραγουδάς τον εθνικό ύμνο της Ελλάδας, στο σχολείο είπες ποιήματα για την 25η Μαρτίου. Και όμως σε θεωρούν αλλοδαπό. Στη Νιγηρία εσύ δεν έχεις πάει ποτέ. Τα ελληνικά είναι η γλώσσα σου. Τι είσαι λοιπόν; Πρέπει να είσαι τρεις φορές τρελός για να μην τρελαθείς. Πρέπει να παλέψεις με νύχια και με δόντια για να μην αφήσεις την πραγματικότητα να σε ξεκάνει. Τι κάνω αυτή τη στιγμή; Ασχολούμαι πολύ με τη μουσική και με το θέατρο του δρόμου. Τώρα δουλεύω στον «Κοσμοπολιτισμό», ένα πολιτιστικό κέντρο που διοργανώνει και πολλά ενδιαφέροντα event με μετανάστες καλλιτέχνες. Τα χαρτιά; Τα περιμένω ακόμα, εδώ και δυο χρόνια. Το μέλλον; Το μέλλον, φίλε μου, είναι τα όνειρά μου. Αυτά είναι η ασπίδα και η ελευθερία μου...»